

М. Ф. Гетьманець, В. К. Чумаченко

Лісовий Петро

ЛІСОВИЙ Петро (справж. – Свашенко Петро Андрійович; (10(22). 06. 1891, с. Деркачі, нині місто Дергачі Харків. обл. – 27. 09. 1937, Карелія, РФ) – письменник, журналіст. Член літ. об'єдн. «Плуг». Закін. Уман. училище садівництва (нині Черкас. обл., 1914). Учасник 1-ї світової війни та воєн. дій 1918–20. Після більшов. перевороту 1917 повернувся у рідне село, де продовжував рев. агітацію серед земляків. Неодноразово заарештовувався різними режимами влади, нім. окупанти засудили його до страти, але він втік і кілька років його діяльність проходила на Правобережжі. Працював секр. Уман. окружкому, в ред. повіт. газети, головою окруж. земел. відділу в Чернігові, секр. повітвиконкому в Ніжині. 1924 переїхав до Харкова. Був власкором г. «Селянська правда» та «Вісті ВУЦВК». Цикл нарисів про Кубань, опубл. спочатку на сторінках г. «Вісті ВУЦВК» 1927, викликав знач. інтерес серед козачої еміграції. Журнал «Вольное казачество» передруковував їх із номера в номер без коментарів (Прага, 1928, № 17–22). Пізніше скорочену републікацію «Кубані» зробив також «Український вісник» (Берлін, 1943, № 11–13). Як публіцист вперше виступив у фронт. газеті, дебютував оповіданням «Сільське» (Х., 1924). Творча спадщина Л. різноманітна за змістом і жанром. Він був рев. романтиком, щиро повірив у новий лад, «світле майбутнє», прозріння прийшло, напевне, занадто пізно. 1935 безпідставно репрес. і засудж. до 5-ти р. ув'язнення, яке відбував у Біломор.-Балт. таборах (Карелія), де 20 вересня 1937 засудж. до розстрілу. Реабіліт. 1956.

Основні твори

В тумані. 1924; Дичавина. 1925; В революцію. 1925; Дніпробуд. 1927; Микола Ярош. 1927; Нетрі села. 1928; Кубань. 1928; Українська Ніагара. 1928; Правда. 1929; З дороги. 1930; Чудотворці. 1930; З олівцем по Україні. 1930; Наші слобожани. 1930; Записки Юрія Діброви. 1930; Демонстрація. 1931; Бризки крові. 1931; За Збручем. 1932; Червона ракета. 1932; Гаррі Сміт, або Янкі в українських преріях. 1933; Вишневі потоки. 1933; Світовий рекорд. 1933 (усі – Харків).

Рекомендована література

1. Власенко В. Петро Лісовий // Лісовий П. Наші слобожани. К., 1960;
2. Поминальные списки Карелии, 1937–1938: Уничтоженная Карелия. Ч. 2. Большой террор. Петрозаводск, 2002;
3. Васьків М. Емпірика, статистика і аналітика в «Кубані» Петра Лісового // Січ. 2013. № 6;
4. З порога смерті.

Покликання на статтю:

Лісовий Петро / М. Ф. Гетьманець, В. К. Чумаченко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-55689>

2001-2023 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).